

ՆԱԲ ՅԵՆԹ ՍԷ
L'EUROPÉEN

ԵՐՐՈՊԱՅԻՆ

ՄԻՋԱԶԳՍՅԻՆ ՇՍ.ԲԱՍՄԱԿԱՆ ՍՈՒՐԶԱՆԴԱԿ

Քաղաքականութիւն , միջազգային իրաւունք , ընկերական խնդիրներ , գրականութիւն ,
գեղարուեստ :

Տնօրէն . — Վան Տէր Ֆլուխթ (Լէյպ), Շարլ Սենեպոս (Բարիկ) :
Խմբագրապետ . — Ա. Ֆերտինան Հերոլտ :

Այս թերթը որուն առաջին թիւը լոյս պիտի տեսնէ գեկտեմբերին , պիտի ըլլայ առաջին
թերթը որ իբր խմբագրող եւ իբր ընթերցող պիտի ունենայ ոչ թէ միակ ազգ մը , այլ
ամբողջ Եւրոպան . ան պիտի ձգտի պատրաստել Եւրոպայի Միացեալ-Նահանգներու կաղմու-
թեան զեղեցիկ գաղափարին իրականացումը . պիտի պաշտպանէ թաղաղութեան դատը եւ հա-
րըստարեալ ազգերու իրաւունքները . մասնաւոր տեղ մը պիտի տայ հայկական խնդրոյն :
Խմբագրութիւնը հաճած է մեզի հաղորդել իր յայտագիր-յօդուածին պատճէնը , որուն թարգ-
մանութիւնը կը հրատարակենք այստեղ :

Ամենօրեայ մամուլն այլեւս անցած դարձածին մասին տեղեկութիւն չի տար ընթերցող-
ներուն : Անոնք որ լրագիրները կը վարեն , հետամուտ չեն ճիշդ լուրեր հրատարակելու . չեն
խսկ այլայլեր այն լուրերը որ իրենց կը հաղորդուին . չեն ստեր , կը շատանան ճշմարտու-
թիւնը ծածկելով : Այլեւս նպատակնին ամէն բանի վրայ տեղեկութիւն տուող լրագիր մը հը-
րատարակել չէ , այլ ընթերցողին այնպէս կարծեցնել թէ իրեն տեղեկութիւն կը տրուի :

Պատճառն այն է որ լրագրի տնօրէնները գաղափարի մը կամ նոյնիսկ կուսակցութեան
մը ծառայողներ չեն . առեւտրական ձեռնարկի մը վարիչներն են : Միայն դրամական շահերն են
որ իրենց ընթացքը կը ղեկավարեն :

Կը պատահի երբեմն որ յեղափոխական թերթ մը ճշգրիտ տեղեկութիւն մը հրատարակէ :
Այսպէսով է որ հասարակութիւնը մերթ մերթ ճշմարտութեան բառ մը իմացաւ Հայաս-
տանի ջարդերուն , Ռուսիոյ համալսարանական խռովութեանց , Հարաւային Ափրիկէի պատե-
րազմին , Ֆինլանտական խնդրոյն , Չինաստանի զրկուած եւրոպական բանակներուն : Վրայ : Ու-
րովհետեւ այդ լրագիրները դրամի մարդոց ձեռքը չեն միշտ , բաշց անոնք ալ դրամազուլիս չու-
նենալով , կանոնաւորապէս տեղեկութիւններ ստանալու եւ բանագէտ խմբագիրներ վճարելու մի-
ջոցներէն զուրկ են : Զանոնք խմբագրողները յաճախ աւելի քաջասրտութիւն ունին քան դար-
գացում . իրենց քով կը պակսին պատմական ու քննադատական այն ծանօթութիւնները որոնց-
մով միայն կարելի է իրողութեան մը կարեւորութիւնը , տեղեկութեան մը արժէքը գատել : Եւ
իրենց մեկնաբանութեանց բուն ոճը զանոնք անվարկ կը դարձնէ ծանրախոհ մքանբու մօտ :
Այսպէս , հասարակութիւնը , տեղեկաւորութեան ամէն կանոնաւոր միջոցներէ զրկուած , իր
երկրին մէջ անցածը շատ գէշ կ'իմանայ ու իր սահմանազլխէն անդին կատարուած բաներուն
կատարելապէս անգիտակ կը մնայ :

Եւ սակայն , ազգերու միջեւ մտաւորական , վաճառականական , արհեստագիտական
յարաբերութիւնները , գրքերու եւ արտագրութեանց փոխանակութիւնը իրենց հետե-
ւանք կ'ունենան տեսակ մը եւրոպական կարծիքի ստեղծումը : Ամէն երկիրներու մէջ , կան
մարդիկ որ հասկցած են թէ ազգերը , ինչպէս եւ անհատները , համերաշխ են իրարու հետ , քա-
նի որ քաղաքակրթութեան համալսարանի գործը կը կատարեն , քանի որ ամենքն ալ շահ ու-
նին գիտութեան եւ ազատութեան յառաջդրմունքն մէջ : Պէտք է որ փոխադարձ համակրու-
թիւն մը գգան իրարու համար : Ամէն տեղ կան մարդիկ որ , այս վերջին տարիներուն մէջ , տա-
ռապած ու դայրացած են միանգամայն ժողովուրդներու եւ քաղքենիներու իրաւունքներուն

բռնաբարութիւնը տեսնելով: Քուպալի, ֆիլիպպեանց, Թրանսլալի պատերազմները, Հայաստանի եւ Զինատանի ջարդերը, Ֆինլանտայի սահմանադրութեան քայքայումը, Տրէյֆիւսի խնդիրը այդ մտածման միութիւնը երեւան բերին ամէն երկրի մարդոց միջեւ: Եւրոպական հանրային կարծիք մը կազմուեցաւ: Այդ մարդիկը, ամբողջ քաղաքակիրթ աշխարհին մէջ տարադնած, կը կազմեն՝ կարելի է ըսել՝ արդարութեան եւ մարդկայնութեան կուսակցութիւնը:

Ժողովուրդներու միջեւ շահերու կապակցութիւնը այնքան ակնհայտ է՝ որ կառավարութիւններն իսկ անոր տոջեւ ստիպուեցան խոնարհել: Արդէն պաշտօնավարել սկսան Եւրոպայի մէջ մէկ քանի միջազգային հաստատութիւններ, որոնք պաշտօնական օրկաններ են այդ եւրոպական համերաշխութեան եւ թերեւս սերմերը քաղաքակիրթ ժողովուրդներու խաղաղական դաշնակցութեան:

Եւրոպական հանրային կարծիքը նոր պէտքեր ստեղծեց, եւրեպական հասարակութեան համար հարկաւոր է լրագիր մը ուր կարելի ըլլայ անկեղծ տեղեկութիւններ գտնել այլազան երկիրներու հանրային կեանքին վրայ: Եւրոպական կարծիքին համար հարկաւոր է օրկան մը որ իրաւունքի եւ ազատութեան դատը պաշտպանէ:

ԷՕՐՈՒՅԷԷՆԵՐ (Եւրոպացիներ) այդ օրկանը կ'ուզէ ըլլալ:

ԷՕՐՈՒՅԷԷՆԵՐ ոչ մէկ երկրի ոչ մէկ որոշ կուսակցութեանը չի պատկանիր: Ամենայն անկախութեամբ պիտի դատէ կառավարութիւններու արարքներն ու կուսակցութիւններու դիրքը: Երբ անոնք իրմէ հաւանութիւն գտնեն, ատի չի նշանակեր որ անոնց քաղաքականութեանը ինքզինքն ի սպաս է դրած: Եթէ անոնց դէմ կռուի, սխտեմական թշնամութենէ մը մզուած չէ որ այդպէս վարուած պիտի ըլլայ: Ուրիշ յայտագիր չունի բայց եթէ լիակատար եւ անկողմնակալ ըլլալ:

Նմանապէս, անկողմնակալ պիտի մնայ անտեսական ու ընկերական պայքարներու մէջ: Կանոնը երբեք մոռնալու թէ պէտք է փոխադարձ համակրութիւն եւ վստահութիւն հաստատելու ձգտիլ անհատներու եւ դատակարգիւ: Ինչպէս ազգերու միջեւ:

Միջազգային քաղաքականութեան մէջ, ԷՕՐՈՒՅԷԷՆԵՐ պիտի պաշտպանէ այն սկզբունքը թէ իրաւունքը դերակշիռ է քան ուժը: Պիտի յարգէ ամէն ազգայնութեանց իրաւունքն ու աւանդութիւնները, ինչ ալ ըլլան իրենց թիւի կարեւորութիւնը եւ իրենց զօրութիւնը: Երբ անոնք հիմն իսկ է այն միջազգայնութեան զոր կը դաւանի: Ամէն ազգէ մեծանուն մարդիկ հաճած են անոր բերել իրենց ազգեցիկ աջակցութիւնը եւ անոր հեղինակութիւնը ապահովել:

ԷՕՐՈՒՅԷԷՆԵՐ կը բաղձայ ազատութիւն, արդարութիւն, խաղաղութիւն: Կը չհագորդուի այն բոլոր բարենորոգումներով որոնք կը ձգտին ապահովել ամենուն, անհատներու եւ ազգերու, հանգստութիւնը, ու Եւրոպայի մէջ հաստատել այն խաղաղական ներդաշնակութիւնը որ ամենուն պիտի թոյլ տայ դիտութեան կատարած յառաջդիմութիւններէն օգտուիլ:

ԷՕՐՈՒՅԷԷՆԵՐ կը ցանկայ ինքզինքն ի սպաս դնել այն ընկերութիւններուն որոնք, ինչպէս Ֆրանսայիներն ու Պելճիքայիները, կազմակերպուած են մարդկային եւ քաղաքացիական իրաւունք պաշտպանութեան եւ ազգերու միջեւ խաղաղութեան հաստատման համար: պիտի ուզէր նաեւ օրկանն ըլլալ արդէն ստեղծուած միջազգային հաստատութիւններուն:

Շատերը անոնցմէ որոնց կ'ուզողուի ԷՕՐՈՒՅԷԷՆԵՐ, միմիայն քաղաքական մտահոգութիւններով տոգորուած մարդիկ չեն: Գիտուններ, գրագէտներ եւ արուեստագէտներ են. զանոնք գոհացնելու համար, ԷՕՐՈՒՅԷԷՆԵՐ զբաղան, գեղարուեստական յօդուածներ պիտի հրատարակէ:

ԷՕՐՈՒՅԷԷՆԵՐ բոլոր աշխատակիցները իրենց բացարձակ անկախութիւնը կը պահեն, եւ որովհետեւ ամենէն այլազան կուսակցութեանց կը վերաբերին, անձնապէս պատասխանատու են այն զազափարներուն զոր կ'արտայայտեն իրենց ստորագրութեան տակ:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Վստահ ենք որ այս շահեկան թերթը պիտի ունենայ բաղձալի հայ ընթերցողներ: Բաժնեգրին է, տարեկան, 12 ֆրանք: Ֆրանսայի համար, 15 ֆրանք: օտար երկիրներու համար:

Հասցէ 24 Rue Dauphine-Paris.

ԱՆՍԵՆՍԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Անահիշք կը հրատարակուի ամիսը անգամ մը :

Բաժանորդագիրն է տարեկան՝ 10 ֆրանք (ֆրանսա) , 12 ֆրանք (օտար երկիրներ) , 2 տոլար (Ամերիկա) , 5 բուլլի (Ռուսիա) . վեցամսեայ՝ 10 ֆրանք (ֆրանսա) , 6 ֆրանք (օտար երկիրներ) , 3 տոլար (Ամերիկա) , 3 բուլլի Ռուսիա :

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐԻՆԸ ԿԱՆԽԻԿ Է :

Ձեռագիրները ետ չեն դարձուիր :

Կ'ընդունուին ազգեր :

Նամակ, յօդուած եւ բաժանորդագիրն ղրկել հետեւեալ հասցէին

A. TCHOBANIAN

17. RUE LA BRUYERE

PARIS

«ԱՆՍԵՆՍ»Ի ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐԸ

Թիֆլիս	Պարոն	Դէորդ Մելիք-Կարապետեան
Պարու . —	»	Ս. Մ. Ծոցիկեան
Դահլիճ . —	»	Ա. Ա. Թորգոմեան
Ռուսճուր . —	»	Նշան Ս . Թորոսեան
Ֆիլիպէ . —	»	Ա. Տեմիրճիպաշեան
Պուքրէշ . —	»	Արիս Լազար
Դաւրէժ . —	»	Տր. Կ. Փաշայեան
Նիւ-Նորք . —	»	Կատարեան
Բրովիտէնս . —	»	Նաղարէթ Թաթեռեան
Ֆրեզնո . —	»	Աւագ Կարապետեան
Իսթ Ուոթըրթաուն .	»	Մանուկ Գալստեան
Ուոթըր . —	»	Երուանդ Յակոբեան
Չիքակո . —	»	Ա. Կարակալուրեան
Պրսթոն . —	»	Կ. Յ. Քարակիւղեան